ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 21.09.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

145

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 18. augusta 1988
o Dohovore o závodných zdravotných službách (č. 161)

Dňa 26. júna 1985 bol na 71. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijatý Dohovor o závodných zdravotných službách (č. 161). Ratifikáciu Dohovoru Československou socialistickou republikou zapísal 25. februára 1988 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce. Podľa svojho článku 18 odseku 3 Dohovor nadobudne pre Československú socialistickú republiku platnosť 25. februárom 1989.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Minister:

Ing. Chňoupek v. r.

DOHOVOR
o závodných zdravotných službách

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce,

ktorú zvolala správna rada Medzinárodného úradu práce do Ženevy a tam sa zišla 7. júna 1985 na svojom 71. zasadaní,

zisťujúc, že ochrana pracovníkov proti chorobám a úrazom z povolania je jedna z úloh Medzinárodnej organizácie práce podľa jej ústavy,

poukazujúc na medzinárodné pracovné dohovory a odporúčania v tejto veci, najmä na odporúčanie o ochrane zdravia pracovníkov, 1953, na odporúčanie o závodných zdravotných službách, 1959, na Dohovor o zástupcoch pracovníkov, 1971 a na Dohovor a odporúčanie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, 1981, ktoré ustanovujú zásady vnútroštátnej politiky a opatrenia na vnútroštátnej úrovni,

rozhodla prijať niektoré návrhy týkajúce sa závodných zdravotných služieb, ktoré sú štvrtým bodom rokovacieho poriadku zasadania,

ustanovila, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 26. júna 1985 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o závodných zdravotných službách, 1985.

I. Časť Zásady vnútroštátnej politiky

Článok 1

Na účely Dohovoru:

a) výraz „závodné zdravotné služby“ znamená služby poverené predovšetkým preventívnymi úlohami a poradenstvom pre zamestnávateľov, pracovníkov a ich zástupcov v podniku, pokiaľ ide o:

   i) požiadavky pre vytvorenie a udržanie bezpečného a zdravého pracovného prostredia, ktoré je na prospech telesnému a duševnému zdraviu vo vzťahu k práci;

   ii) prispôsobenie práce schopnostiam pracovníkov s prihliadnutím na ich telesné a duševné zdravie;

b) výraz „zástupcovia pracovníkov v podniku“ znamená osoby za také uznané vnútroštátnym právom alebo praxou.

Článok 2

Každý členský štát má s prihliadnutím na vnútroštátne podmienky a prax a po prerokovaní s najreprezentatívnejšími organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ existujú, ustanoviť, uskutočňovať a pravidelne preskúšavať celkovú vnútroštátnu politiku v oblasti závodných zdravotných služieb.

Článok 3

1. Každý členský štát sa zaväzuje postupne zavádzať závodné zdravotné služby pre všetkých pracovníkov, včítane pracovníkov vo verejnom sektore a družstevníkov vo výrobných družstvách, vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti a vo všetkých podnikoch. Urobené opatrenia by mali byť primerané a vhodné z hľadiska osobitných nebezpečenstiev v podnikoch.
2. Ak sa závodné zdravotné služby nemôžu ihneď zaviesť pre všetky podniky, každý príslušný členský štát má po prerokovaní s najreprezentatívnejšími organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ existujú, vypracovať plány na ich zavedenie.

3. Každý príslušný členský štát uvedie v prvej správe o vykonávaní Dohovoru predkladanej podľa článku 22 ústavy Medzinárodnej organizácie práce plány, ktoré vypracoval podľa odseku 2 tohto článku, a v ďalších správach, aký pokrok sa dosiahol pri ich vykonávaní.

Článok 4

Príslušný úrad má prerokúvať s najreprezentatívnejšími organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ existujú, opatrenia, ktoré treba urobiť na vykonanie ustanovení tohto Dohovoru.

II. časť Úlohy

Článok 5

Bez toho, že by tým bola dotknutá zodpovednosť jednotlivých zamestnávateľov za zdravie a bezpečnosť pracovníkov, ktorých zamestnávajú, a s náležitým prihliadnutím na to, že treba, aby pracovníci spolupracovali pri ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, závodné zdravotné služby majú zabezpečovať tie z ďalej uvedených úloh, ktoré sú primerané a vhodné z hľadiska nebezpečenstva pri práci v podniku:

a) určiť a vyhodnocovať nebezpečenstvá, ktoré ohrozujú zdravie na pracovisku;

b) dozerať na činitele v pracovnom prostredí a pracovné zvyklosti, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie pracovníkov, včítane hygienických zariadení, závodných jedální a ubytovní, pokiaľ tieto zariadenia obstaráva zamestnávateľ;

c) poskytovať poradenstvo o plánovaní a organizovaní práce, včítane usporiadania pracovísk, o výbere, údržbe a stave strojov a iného zariadenia a o látkach, ktoré sa používajú pri práci;

d) zúčastňovať sa na vypracovaní programov zlepšovania pracovnej praxe a skúšok a vyhodnocovaní nových zariadení zo zdravotného hľadiska;

e) poskytovať poradenstvo o zdraví, bezpečnosti a hygiene pri práci a ergonómii a individuálnych a hromadných ochranných pomôckách;

f) dozerať na zdravie pracovníkov v súvislosti s prácou;

g) podporovať prispôsobovanie práce pracovníkom;

h) zúčastňovať sa na opatreniach pracovnej rehabilitácie;

i) spolupracovať pri poskytovaní informácií, výcviku a výchovy v oblasti zdravia a hygieny pri práci a ergonómie;

j) organizovať prvú pomoc a ošetrenie v prípade núdze;

k) zúčastňovať sa na rozbore pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania.

III. časť Organizácia

Článok 6

Je potrebné urobiť opatrenia na zavedenie závodných zdravotných služieb

a) pomocou právnych predpisov;

b) pomocou kolektívnych zmlúv alebo iných dohôd medzi zúčastnenými zamestnávateľmi a pracovníkmi;

c) iným spôsobom schváleným príslušným úradom po prerokovaní so zúčastnenými reprezentatívnymi organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov.

Článok 7

1. Závodné zdravotné služby sa môžu organizovať podľa povahy prípadu ako služby pre jeden alebo niekoľko podnikov.

2. V súlade s vnútroštátnymi podmienkami a praxou závodné zdravotné služby môžu byť organizované

a) zúčastnenými podnikmi alebo skupinami podnikov;

b) verejnými úradmi alebo úradnými orgánmi;

c) nositeľmi sociálneho zabezpečenia;

d) inými orgánmi, ktorým udelil oprávnenie príslušný úrad;

e) spojením uvedených spôsobov.

Článok 8

Zamestnávateľ, pracovníci a ich zástupcovia, pokiaľ existujú, majú primerane spolupracovať a zúčastňovať sa na vykonávaní organizačných a iných opatrení týkajúcich sa závodných zdravotných služieb.

IV. časť Predpoklady činnosti

Článok 9

1. V súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom a praxou závodné zdravotné služby by mali byť multidisciplinárne. Zloženie personálu sa má určiť so zreteľom na povahu úloh, ktoré sa majú uskutočňovať.
2. Závodné zdravotné služby majú plniť svoje funkcie v spolupráci s ostatnými službami v podniku.
3. V súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom a praxou treba vykonať opatrenia na zabezpečenie zodpovedajúcej spolupráce a koordinácie medzi závodnými zdravotnými službami, a pokiaľ je to vhodné, s inými zúčastnenými službami, ktoré sa podieľajú na zdravotných službách.

Článok 10

Personál poskytujúci závodné zdravotné služby má byť plne pracovne nezávislý na zamestnávateľovi, pracovníkoch a ich zástupcoch, pokiaľ existujú, so zreteľom na funkcie uvedené v článku 5.

Článok 11

Príslušný úrad určí kvalifikáciu požadovanú od personálu poskytujúcom závodné zdravotné služby, a to podľa povahy úloh, ktoré má vykonávať, a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.

Článok 12

Dohľad na zdravie pracovníkov vo vzťahu k práci nesmie byť pre nich spojený so stratou zárobku; musí byť bezplatný a vykonávať sa, pokiaľ možno v pracovnom čase.

Článok 13

Všetci pracovníci majú byť informovaní o všetkých nebezpečenstvách pre zdravie, ktoré súvisia s ich prácou.

Článok 14

Zamestnávateľ a pracovníci majú informovať závodné zdravotné služby o všetkých známych a podozrivých skutočnostiach v pracovnom prostredí, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie pracovníkov.

Článok 15

Závodné zdravotné služby majú byť informované o ochoreniach pracovníkov a neprítomnosti v práci zo zdravotných dôvodov, aby mohli zistiť, či je vzťah medzi príčinami choroby alebo neprítomnosti a nebezpečenstvami pre zdravie, ktoré by sa mohli vyskytovať na pracovisku.

Zamestnávateľ nemá požadovať od personálu, ktorý poskytuje závodné zdravotné služby, aby overoval dôvody neprítomnosti v práci.

V. časť Všeobecné ustanovenia

Článok 16

Vnútroštátne zákonodarstvo má určiť úrad alebo úrady, ktoré budú vykonávať dozor nad závodnými zdravotnými službami a budú im nápomocné radou, len čo tieto služby budú ustanovené.

Článok 17

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 18

1. Tento Dohovor zaväzuje len členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.
2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov potom, keď generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov od dátumu, keď bola jeho ratifikácia zapísaná.

Článok 19

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije práva vypovedať ho podľa tohto článku počas roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako je uvedené v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie, a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 20

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce zápis všetkých ratifikácií a výpovedí, ktoré mu členovia organizácie oznámia.
2. Keď bude členským štátom Organizácie oznamovať zápis druhej ratifikácie, ktorá mu bola oznámená, generálny riaditeľ upozorní členské štáty Organizácie na dátum, keď tento Dohovor nadobudne účinnosť.

Článok 21

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Spojených národov na zápis podľa článku 102 Charty Spojených národov úplné údaje o všetkých ratifikáciách a výpovediach, ktoré zapísal podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 22

Kedykoľvek to bude považovať za potrebné, Správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 23

1. Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:

   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenie článku 19, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;

   b) odvtedy, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.

2. Tento Dohovor však zostane v platnosti vo svojej forme a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 24

Anglické a francúzske znenie tohto Dohovoru má rovnakú platnosť.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.